

Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet
Nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítése
2009. év

A Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet – 8444. Szentgál, Fő u. 30.; cg.: 19-02-000339; adószám: 10046436-2-19; továbbiakban: Takarékszövetkezet – a Hpt. 137/A §-a, a 234/2007. (IX.4.) Kormány rendelet előírásai, valamint a belső szabályzatai alapján az alábbiakban tesz eleget a nyilvánosságra hozatali követelményeinek.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

Takarékszövetkezetünk a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az integráció által kidolgozott és elfogadott elvek alapján készített szabályzatok szerint végzi kockázatkezelő tevékenységét.

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát, tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
 - Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
 - Kockázati szerkezet
 - Kockázatkezelés szervezete
1. A kockázati stratégiát az ügyvezetők készítik el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.
 2. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (Biztonságos működés elve).
 3. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokot hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (Összeférhetlenség elve)
 4. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (Együttműködés elve)
 5. A Takarékszövetkezet kockázatokot a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (Lényeges kockázatok kezelésének elve)
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (Költség-haszon elve)
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfelelően legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. (Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)
10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. (Tiltott tevékenységek elve)
14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A kockázatkezelés szervezeti felépítését a takarékszövetkezet kialakította, működteti. A kockázatkezeléssel foglalkozók legfontosabb feladata, hogy preventív és proaktív módon járuljanak hozzá e célok teljesüléséhez azáltal, hogy a működés során esetlegesen keletkező

problémák, hiányosságok a lehető legkorábbi fázisban, már a keletkezésükkor, de lehetőség szerint még ezt megelőzően azonosításra és kezelésre kerüljenek. Elsődleges szűrő szerepet töltenek be, garantálva a biztonságos működést.

A takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalakat alakít ki és működtet, amely elősegíti a

- szervezet prudens, hatékony és megbízható, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését,
- a szervezet eszközeinek, az ügyfelek és tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét,
- a Takarékszövetkezet zavartalan és eredményes működését, a vele szembeni bizalom fenntartását.

Elkülönül a kockázatkezelés, a belső ellenőrzés és a megfelelőség biztosító funkció. A feladatok elkülönítése egyrészt a munkaköri leírásokban, másrészt belső utasítások, szabályzatok segítségével valósult meg.

A kockázatkezelő munkatárs főbb feladatai:

- az üzleti döntés előtti kockázati véleményezés,
- kockázatkezelés módszertanának kialakítása és folyamatos karbantartása, beleértve a tőke megfelelést és belső tőkeértékelést,
- a kockázatok kontrollja, monitoringja.

A belső ellenőrzés magában foglalja a

- a folyamatba épített ellenőrzést,
- vezetői ellenőrzést,
- vezetői információs rendszert,
- független belső ellenőrzést.

Takarékszövetkezetünk egy belső ellenőrt foglalkoztat, aki a munkaköri leírásában és a Belső ellenőri kézikönyvben leírtak szerint végzi el feladatait.

A Takarékszövetkezet belső ellenőrzésének feladatai:

- vezető állású személyekre és munkavállalókra vonatkozó összeférhetlenségi előírások betartásának biztosítása,
- belső szabályzatok jogszabályi megfelelőségének vizsgálata

A takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

A Takarékszövetkezet legalább negyedéves gyakorisággal meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőke megfelelést az alábbiak figyelembevételével:

- havonta kell számolni a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban,
- havonta kell számolni a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét és tőkepuffer nélkül, hitelezési kockázatoknál kitettség osztály bontásban,

- negyedévente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét,
- évente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének meghatározásához az önértékelést.

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a felügyelő Bizottságnak.

Az ügyvezetés a takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

Kockázatmérési és jelentési módszerek alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) amit a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tart.

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendők nyomon.

Kockázati típusok:

- **Hitelezési kockázat:** A hitelezési kockázat az ügyfelek és partnerek felé fennálló követelések nemteljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél vagy a partner nem tudja szerződés szerint (vagy nem pontosan a szerződés feltételei szerint), határidőben teljesíteni a hitelintézet felé fennálló kötelezettségeit. A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint számítja a Takarékszövetkezet.
- **Működési kockázat:** A működési kockázat annak a kockázata, hogy a takarékszövetkezet közvetlen vagy közvetett pénzügyi veszteség , illetve a jó hírnevét, vagy az üzletmenet folytonosságát fenyegető, jelentős kár éri. A működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri.

- **Koncentrációs kockázat:** A túlzott koncentrációk kialakulásának megelőzésére a takarékszövetkezet limiteket határoz meg az alábbi területeken:
 - egy adóscsoportra vonatkozó belső limitek,
 - adósok portfólió szintű koncentrációja
 - ágazati koncentráció
 - biztosítéki koncentráció (egy ügyféllel/ ügyfélcsoporttal szembeni közvetlen és közvetett kitettségek)
 - területen kívüli koncentráció
 - termék- és termékcsoport limitek

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul,
 - a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti,
 - limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.
- **Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat:** azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.
 - **Likviditási kockázat:** annak kockázata, hogy a Takarékszövetkezet – pénzeszközös hiánya miatt – nem képes a vele szemben fennálló, esedékes és jogos kötelezettségének eleget tenni, illetőleg annak kielégítése érdekében csak kedvezőtlen feltételek mellett tud eszközöket értékesíteni és/vagy pótlólagos forrást bevonni, valamint a Takarékszövetkezet nem képes időben valamely eszközét eladni vagy átadni és ezért vesztesége keletkezik. A likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.
 - **Reziduális kockázat:** A Takarékszövetkezet ezen kockázatot alapvetően a hitelezési kockázattal összefüggő, de működési kockázat jellegű kockázatnak tekinti, a Takarékszövetkezet erre vonatkozóan külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg.
 - **Reputációs kockázat:** A reputációs vagy jó hírnév kockázata a kevésbé számszerűsíthető kockázatok közé tartozik, főként az elmaradt haszonban jelentkezik, amelyet nehéz számszerűsíteni, ezért a takarékszövetkezet ezekre belső tőkeszükségletet nem határoz meg. Az integrált Takarékszövetkezetek reputációs kockázatát csökkenti, hogy az OTIVA tagjai.
 - **Irányítási kockázat:** A takarékszövetkezet belső szervezeti felépítését úgy alakítja ki és a Szervezeti és Működési Szabályzatban oly módon szabályozza, hogy érvényesüljenek kockázatkezeléssel kapcsolatos követelmények. A takarékszövetkezet az irányítási kockázatra belső tőkeszükséglete nem határoz meg, annak fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII.30.) Kormányrendelet (továbbiakban :Hkr.) a sztenderd módszer esetén az alábbi fedezeteket ismeri el a tőkekövetelményt mérséklőként, ha azok a Hkr.-ben meghatározott feltételeket kielégítik:

- a.) a mérlegen belüli nettósítás
- b.) a repóügyletre, értékpapír- vagy áru-kölcsönzési ügyletre, és egyéb tőkepiac vezérelt ügyletre vonatkozó szabványosított nettósítási megállapodás
- c.) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- d.) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet
- e.) az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak
- f.) a nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapír, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- g.) garancia és készfizető kezesség
- h.) hitelderivatíva

A Takarékszövetkezet a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitétség értékének meghatározásakor hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

Az ingatlanfedezet (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel a Hkr. A sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitétség-kategóriába különíti el az ingatlan fedezett kitétségeket. Az ilyen típusú kitétségekhez- amennyiben azok teljes mértékben ingatlan fedezettek, és teljesülnek azok a feltételek, amelyek mellett a belső minősítésre alapuló módszert használó intézmények az ingatlan fedezetet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be- kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet.

A kockázatmérséklés figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető , hogy ha a kitétség súlyozásánál a kockázatmérséklést már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmérséklésként nem számítható be. A Takarékszövetkezet, mint egyszerű módszert alkalmazó hitelintézet számára további megkötés, hogy nem veheti figyelembe a kockázatmérséklést, ha a kitétség lejáratát hosszabb, mint a fedezeté.

A kockázatmérséklés figyelembe vételével kapcsolatos általános szabály, hogy a kitétség tőkekövetelménye a kockázatmérséklés figyelembe vételét követően nem lehet magasabb, mint a kockázatmérséklés hatásának figyelembe vétele nélkül.

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk
A Takarékszövetkezet 2009. évi auditált adatai alapján

Alapvető tőke	429.764
Járulékos tőke:	107.471
Alapvető tőke pozitív elemei:	430.990
- Alapvető tőkeelemként elismert tőkeelemek	430.990
- befizetett jegyzett tőke	65.540
- tőketartalék	15.762
- tartalékok (eredmény, általános)	308.438
- alapvető kölcsöntőke	41.250
Alapvető tőke negatív elemei:	1.226
- Immateriális javak	1.226
Járulékos tőke pozitív elemei	107.471
- Értékelési tartalékok	101.562
- Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	5.909
Járulékos tőke negatív elemei	0
Levonások az alapvető és járulékos tőkéből	0
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	537.235

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamata mindazon tevékenységet magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet vezető testületei biztosítják, hogy

- A Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza)
- Meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre.
- Hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/k § (2) szerint belső tőke megfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenysége jellegével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- Nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz,
- Termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást,
- Viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- A Hpt. 76 § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz Felügyelet által jóváhagyott a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszert.

A belső tőke megfelelés értékelési folyamatát a Takarékszövetkezet Igazgatósága fogadja el és évente felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelés folyamata z alábbi elemekből áll:

- Kockázati stratégia meghatározása,
- Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések,
- Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A tőketervezés magában foglalja a következőket:

- A szavatoló tőke és a belső tőke elemeinek meghatározása és az elemek figyelembe vehetősége, a rendelkezésre álló tőke számszerűsítése negyedéves bontásban,
- A minimális tőkekövetelmény kiszámítása figyelembe véve a Felügyelet által megkövetelt tőketöbbletet,
- Belső tőke számítása
- A lényeges kockázati típusok belső tőkeszükségletének meghatározása a különböző kockázati típusok belső tőkeszükséglete alapján,
- A limiten beüli kockázatok és a nem-számszerűsíthető kockázatok fedezéséhez szükséges tőketöbblet meghatározása,
- Szabályozás által előírt tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítása

- Rendelkezésre álló tőke összehasonlítása a belső tőkeszükséglettel és a szabályozás által előírt tőkekövetelménnyel

A Hpt. 76 § (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitétségi osztályonként 2008. december 31.-én

Kitétségi osztály	Tőkekövetelmény összege e Ft
Központi kormány és központi bank	0
Regionális kormányok, helyi önkormányzatok	2.537
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	10.459
Vállalkozások	64.908
Lakosság	11.870
Ingatlannal fedezett kitétségek	62.215
Késedelmes kitétségek	46.083
Egyéb kitétségek	30.539
Sztenderd módszer tőkekövetelménye	228.611

Hitelezési és felhígulási kockázat

A késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatokban való megközelítése.

A takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint a hitelezési kockázat mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr.-ben meghatározott következő kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be:

- Központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitétség
- Regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitétség
- Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétség
- Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétség
- Nemzetközi szervezettel szembeni kitétség
- Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétség
- Vállalkozással szembeni kitétség
- Lakossággal szembeni kitétség
- Ingatlannal fedezett kitétség
- Késedelmes tétel

- Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség
- Értékpapírosítási pozíció
- Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség
- Egyéb tétel

A kitettség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozóan a Pm rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitettség-érték hitelkockázati mérséklés figyelembevétel után meghatározott összegének 8 %-a jelenti.

A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre az alábbi kockázati súlyokat kell alkalmazni:

- 150 %-ot, ha az elszámolt értékvesztés és a kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása után és a kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke – elismert hitelkockázati fedezettel – nem biztosított részének 20 %-a
- 100 %-os, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzési előtti bruttó értéke – elismert hitelkockázati fedezettel – nem biztosított részének 20 %-a.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35 %-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és a kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50 %-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20 %-a
- Egyébként 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50 %-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelkockázat mérséklő tétel vehető figyelembe.

Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a PSZÁF által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és a kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15 %-a akkor 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

A hitelezési kockázat esetében a hitelminőség-romlás mérése során a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik és ennek következtében

- Miként nő az értékvesztés és céltartalék képzés
- Miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet

A stressz által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja. A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitétségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összkitétsége meghaladja az 5 %-ot.

Az értékvesztés elszámolására és visszairására, a céltartalékok képzésére és felhasználására vonatkozó megközelítések és módszerek

A céltartalék képzés és értékvesztés elszámolását a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény valamint a Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/200 (XII.24.) Kormányrendelet alapján végzi.

Az eszközminősítés számviteli követelményeinek szabályai szerinti eszközminősítés alapján a megfelelő eszközminősítési kategóriába, illetve értékelési csoportba történő besorolással a tételhez a súlysávon belül hozzárendelt mérték határozza meg az értékvesztésnek, illetve a kockázati céltartaléknak az értékelés időpontjában szükséges szintjét, amelyet negyedévente az eszközminősítéssel együtt felül kell vizsgálni és a korábban elszámolt értékvesztés, megképzett kockázati céltartalék összegét erre a szintre kell változtatni további értékvesztés elszámolással, céltartalék képzéssel vagy a meglévő értékvesztés visszairásával, céltartalék felszabadításával.

A Takarékszövetkezet az alábbi öt eszközminősítési kategóriát alkalmazza:

1. Problémamentes
2. Külön figyelendő
3. átlag alatti
4. Kétes
5. Rossz

Az egyszerűsített minősítési eljárás során a Takarékszövetkezet a törlesztési rend betartása (késedelmes idő) azaz a kintlévőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását veszi figyelembe.

Az egyedi minősítési eljárás során a vállalt kockázatokat kiemelten az alábbiakban felsorolt szempontok figyelembevételével kell besorolni valamelyik minősítési kategóriába:

- Az ügyfél-, illetve partnerminősítés eredményét, azaz a pénzügyi, illetve befektetési szolgáltatással érintett ügyfél vagy partner, illetve az értékpapír kibocsátójának pénzügyi helyzetét, stabilitását, jövedelemtermelő képességét és az ezekben bekövetkező változásokat
- A törlesztési rend betartását (késedelmes idő) azaz a kintlévőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke-kamattörlesztési késedelmek alakulását.
- A fedezetként felajánlott biztosítékok értékét, mobilizálhatóságát, hozzáférhetőségét és az ezekben bekövetkezett változást.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék képzés, - felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget veszi figyelembe a Takarékszövetkezet. Ha eszközök esetében a könyvszerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést számol el, ha alacsonyabb akkor az értékvesztés visszairásával az eszköz könyv szerinti értékét növeli.

Az értékvesztés illetve a céltartalék elszámolt összege nem haladhatja meg a kapcsolódó tétel bekerülési értékét. Az értékvesztés visszairás illetve a céltartalék felszabadítás összege nem haladhatja meg a tételhez kapcsolódóan már elszámolt értékvesztés vagy megképzett céltartalék összegét.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék képzés, felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- A veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- Megtérülés valószínűsége
- Az eszköz minősítési kategóriája
- A befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások

A Takarékszövetkezet mérlegen kívüli kötelezettségek esetében várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében a várható piaci érték meghatározásakor a Takarékszövetkezet a kibocsátó tartós piaci megítélését, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdei vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, illetve azt veszi figyelembe hogy lejáratkor beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen értékben az értékpapír névértékét.

Az átvett eszközök, készletek, egyéb követelések esetében a Takarékszövetkezet a megtérülés valószínűségét vizsgálja.

Ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztés elszámolására kerül sor. Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

A takarékszövetkezet általános kockázati céltartalékot nem képez.

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelkockázat- mérséklés figyelembevétele előtti összege kitettségi osztályonkénti bontásban

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt 137/A § 4/b. pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

A kitettségek földrajzi – legalább országonkénti megoszlását kitettségi osztályonként.

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet, így adatot nem szolgáltat.

A kitettségek gazdasági ágazatbeli megoszlása

Ágazat megnevezése	2009 (%)
Mezőgazdaság,vadgazdálkodás,erdőgazdálkodás,halgazdálkodás	4,7
Bányászat,bányászati szolgáltatás	0
Feldolgozó ipar	3,2
Villamos, energia-, gáz, gőzellátás,	0
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelés, hulladékgazdálkodás	0
Építőipar	8,3
Kereskedelem, gépjárműjavítás	8,2
Szálláshely-, szolgáltatás-, vendéglátás	3,9
Információ, kommunikáció, közig., védelem	0,3
Szállítás, raktározás	7,1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	2,8
Ingatlanügylek	26,4
Lakossági	33,4
Egyéb tevékenység	1,7

Kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása (e Ft)

Ügyfél kategória	Hátralévő futamidő		
	Éven belüli	1-5 év között	5 éven túl
Központi kormány	2.098.942	9.630	0
Önkormányzatok	2.370	3.383	0
Hitelintézetek	667.724	0	14.674
Nem pénzügyi vállalkozások	1.369.022	978.881	417.667
Lakosság	79.147	688.586	255.911
Egyéni vállalkozók	106.874	82.326	0
Egyéb	68.093	0	324.162
Összesen	4.392.172	1.762.806	1.012.414

Késedelmes tételek és hitel-minőség romlást szenvedett kitettségek eredeti értékének megoszlása ügyfél kategória szerint

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

Elszámolt és visszaírt értékvesztés és céltartalék ügyfél-kategória szerint

Ügyfél kategória	Nyitó állomány	Értékvesztés, céltartalék képzés	Értékvesztés céltartalék visszaírás	Záró állomány
Nem pénzügyi vállalkozás	61.616	107.419	81.173	87.862
Lakosság	50.889	30.085	29.987	50.987
Egyéni vállalkozás	9.320	17.362	19.166	7.516
Egyéb	1.567	1.250	148	2.669

A hitel minőség romlást szenvedett és késedelmes kitétségek földrajzi- legalább országonkénti – megoszlás szerinti bontásban

A Takarékszövetkezet határon átnyúló tevékenységet nem végez.

Sztenderd módszer

A Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadták el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tökekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében *sztenderd módszer szerint*, a hitelezési kockázat - mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr.-ben meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitétségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitel minősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitétségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandók. A további kitétségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Hitelezési kockázat-mérséklés

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei és pontjai

A tökekövetelmény mérséklésénél a takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

Biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal. A fedezetre vonatkozó szerződéses feltételeket írásba kell foglalni. A kockázatvállalási döntés során a Takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat. A fedezet típusának meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partner minősítést, valamint a fedezetek értékállandóságát veszi figyelembe.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók esetében az adott ügylethez többféle biztosítékok együttes alkalmazását kötheti ki.

A vállalt kockázat minősítésekor a Takarékszövetkezet nem veszi figyelembe azt a biztosítékot

- Amely esetében a biztosíték érvényesítését megkísérelte, de azt 24 hónapon belül realizálni nem tudta,
- Amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat.

A fedezetek értékelésénél figyelembe kell venni azt, hogy a biztosíték könnyen mobilizálható és értékesíthető legyen. Kerülni kell a nehezen értékesíthető fedezetek elfogadását.

A biztosítéknak azon túl, hogy a hitelszerződés időpontjában fedezetet kell nyújtania a tőke és az éves járulékaiknak összegére, eleget kell tennie annak a követelménynek is, hogy ez a fedezettségi szint a hitel teljes futamideje alatt, a mindenkori tőke és aktuális járulékos követelések erejéig biztosítva legyen. Ennek érdekében a Takarékszövetkezetnek mérlegelnie kell

- A fedezet várható állagromlását, értékesíthetőségének változását,
- A fedezet jogi érvényesíthetőségét, annak időtartamát és az ezalatt bekövetkező potenciális veszteséget.

Az elismert biztosítékok főbb típusai

A Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbiak:

- a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
- a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- garancia és készfizető kezesség

Garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriái a Takarékszövetkezetnél:

- Központi kormány, központi bank: BBB

- Hitelintézet és befektetési vállalkozás: BBB
- Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás: BBB

A hitelezési kockázat mérséklés során felmerült piaci-vagy hitelezési kockázat koncentrációkkal kapcsolatos információk

A hitelezési kockázat mérséklés során felmerülő piaci – vagy hitelezési kockázati koncentrációk a takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

Az olyan kitettségek – mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni – értéke, amelyek estében készfizető kezesség , garancia vagy hitel derivatíva került figyelembe vételre.

Garancia nyújtó	Kitettség összege e Ft
Garantiqa Hitelgarancia készfizető kezessége	548.673
Agrárvállalkozási Hitelgarancia Alapítvány ZRT készfizető kezessége	395.443
Központi kormány készfizető kezessége	0

Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitettség értéke

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik

Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezet 2009. évben a Kereskedési könyv vezetésére nem kötelezett.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíció

Megnevezés	Mérleg szerinti érték (e Ft)
Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt	14.674
Banküzlet ZRT	600
Hitelgarancia Zrt	100
Összesen	15.374

Részvény értékesítésre, értékvesztés elszámolására 2009-ben nem került sor.

Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázata

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréseiből keletkezik.

A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet 2/2008 számú módszertani útmutatóját.

A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya.

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

Működési kockázat

A működési kockázat annak a kockázata, hogy a takarékszövetkezet közvetlen vagy közvetett pénzügyi veszteség, illetve a jó hírnevét, vagy az üzletmenet folytonosságát fenyegető, jelentős kár éri.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/J § értelmében az alapvető mutató módszerrel méri.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- Kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- Bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből, kapott jutalék és díjbevételek üzleti tevékenységéből, valamint a fizetett jutalék és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga. A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbieket szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka, amely 2009. december 31.-én 72.918 e Ft.

Szentgál, 2010. május 27.

Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet
Igazgatósága